

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhelyi városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr, negyedévre 1 ft 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek, 4 ftért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő:

Dobay János.

Kiadótulajdonos:

Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadó hivatal: K-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Lovagias ügyek.

Már maholnap nem kell a publikumnak színházba járni, hogy vigjátékokat és operetteket lásson mert a magyar képviselőházban és a házon kívül az ellenzéki honatyák gondoskodnak mindenféle látványosságról. Jelenlegis folyamatban van egy lovagiassági operett, melyben részt vesznek többen. Most még a második felvonásnál vagyunk, de reméljük, hogy a kifejlődés is rendkívül érdekes leend.

Az esetelözményeit már bőven megirtuk volt, de itt szükségesnek tartjuk mégis röviden ismét felemlíteni. Ama hírheft nyitrai választás nem régiben szóba került a képviselőházban s ezen alkalommal Tarnóczyt, a választás elnökét az ellenzéki képviselő urak szemtől szemben alaposan legazemberezték, leszamarazták és lemarházták s ki is akarták dobni a karzatról. Tarnóczy a nagy zsívajban nem tudta biztosan megállapítani, hogy kitől mit kapott s azért az országgyűlési napló adatai után 9 képviselőt névszerint megnevezve egy hirlapi cikkben

gyáva rágalalmazóknak nyilvánított. Erre indult meg ez a homeri lovagias ügy, mely jelenleg az egész magyar közvéleményt foglalkoztatja. Hát bizony a 9-ek elégtételt kértek Tarnóczytól, ki azt mind a 9-nek hajlandó volt megadni és itt kezdődött meg az igazi komedia, mert a kihívók nem tartják Tarnóczyt olyan embernek, kivel meg lehetne verekedni, vagyis Tarnóczyt ki lehetett hívni, de vele megverekedni nem lehet. Ezt érte, a ki tudja, miugyan nem értjük. Hisz a harezias ellenzéki képviselő urak a kihívás előtt is tudták Tarnóczyt ur állítólagos hibáit s mégis elégtételt kértek tőle. Hát akkor mire való a jkőnyvi nyilatkozatok sánczai közé vonulni s nap nap után újabb megújabb lovagiassági csodabogarakkal traktálni az olvasó közönséget. Mi a magunk egyszerű párbaj regulánk szerint azt tartjuk, hogy kihívás előtt kell a személyeket elbírálni s nem azután. Hanem úgy látszik, hogy az ellenzéki kodex azt tartja, hogy valakit szabad legazemberezni,

de annak nem szabad ezért visszavágni s ha visszavág, ez sértés, melyért elégtételt kell kérni, de ha az megadatik, akkor jkőnyvi nyilatkozatokkal kell az elől kitérni.

Hát bizony így csinálják ezt ma-napság a törvényhozó urak.

A kilenczes páros viakodáson kívül történt még egyéb is az országházban, mely szintén érdemes a megemlézésre. Az eset rövid története az, hogy a Nemzet a nyitrai választásokról s Zichy grófok viselt dolgairól írva, egy cikkelyben ezíaltta gr. Károlyi Gábor egy régebbi mondását. Ezen mondas az, hogy Görgei nem Világosnál követte el a legnagyobb bünt, hanem akkor, midőn az összes Zichyeket fel nem akasztatta, A nemzet ezen régebbi mondást felelevenítve, azt a megjegyzést füzi hozzá, hogy ha általános szavazásra kerülne a dolog, bizonyára igen sokan szavaznának Károlyi mellett. Ezt a cikket gr. Zichy Jenő a híres ipargróf rettenetes zokon vette s az országgyűlésen br. Bánffy miniszterelnököt nyil-

vánosan kérdőre vonta, mire a miniszterelnök hidegen csak annyit mondott, hogy ő nem lehet felelős azért mit a kormány lapok irnak. Hát ez igen helyesen volt mondvá, mert bizony furcsa sajtó szabadság lenne az, ha minden szabadelvű párti lap csak azt irhatná, a mit a miniszterelnök rendel, s ha minden cikkekért a kormány elnökét vonnák felelősségre. Hát bizony, ilyen elvadult felfogások uralkodnak némely embereknél. Ennek a Zichy-féle kitérésnek nem lett egyéb folytatása s a nemes ipargróf, úgy látszik, megelégszik a fenyegetéssel.

A tárgyalások folynak tovább, a jkőnyvek pedig íródnak az olvasó közönség nagy gyönyörűségére.

O.

Politikai hírek.

A husvéti szünnet.

Az országgyűlés husvéti szünete a „Bad. Tud.” értesülése szerint, 6-án kezdődik és eltart 25-ig, akkor pedig rögtön előveszi a képviselőház a zsidó recepezióról szóló törvényjavaslatot és a felekezeti néküliségről szóló főrendiházi módosítást.

TÁRCZA.

Mikor én legboldogabb voltam.

Írta: Beatissimus.

I. sz. pályamunka.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Őn 5 korona pályadíjat tűzött ki annak megírására, hogy mikor voltam én legboldogabb.

Őszintén szólva, én az egész pályázatot nagy együgyűségnek tartom, mert azt képzelni sem lehet, hogy valaki 5 koronaért elárulja keble legféltettebb titkát. Nem 5 ezüst koronaért, de egy valóságos királyi koronaért sem tenné meg ezt senki. Ama legboldogabb pillanat emléké mindenki úgy őrzi szíve mélyén, mint a kagyló a drága gyöngyöt. Hanem, ha azt az egyet senki el nem árulja is, mindenkinek életében van még egy egész rakás emlék, mik érdemesek 5 korona jutalomra. Hát én szívesen kiírtam emlékeim zsákját, s tessék belőlük válogatni. Sokszor voltam élettemben boldog, boldogabb és legboldogabb s egy néhányat közölc ide íglatok.

De vegyük sorba!

Csecsemő koromból ninesenek ugyan

emlékeim, azonban édes anyám és Cizilli néném szájhagyományai szerint, akkor éreztem legboldogabbnak magam, mikor a ház kiérdemültvén kandurjának két fülébe belekapaszkodva azt istenigazában megtéphettem. Ama jámbor kandur, valamint ezen esetnek szemtanúi régen elhaltak s szükség esetében bizonyítani nem tudok, ezen csecsemői boldogságom tehát nem tart igényt az 5 korona jutalomra.

Ifjú-koromat egy hatalmas szenvedély tartotta leigázva. Gyermekekoromban rajongtam a ferblírt. Mondhatom önnek, hogy az az érzés, midőn 20 pirosra beütött a piros ász, méltán tarthat igényt, hogy a legboldogabb pillanatok közé számíttassék, de mivel az a bájos piros ász nem egy 5 koronás kasszát hozott, nekem, az az ön rongyos 5 koronájára nem pályázik.

A kártyára festett nőket csakhamar kiverték szívemből az élő nők. Körülbelül nem esalódom, midőn legalább 40 tuezat legboldogabb pillanatot köszönhetek nekik. Azok a hervadt virágok, megfakult csokrok, rettenetes orthografiával irt szerelmes levélkések egyéb szerelmiingóságok az én

emlékeim zsákjában tanuságot tehetnek azon legboldogabb pillanatoknak, miket a nők után élvezek. Nyugodjannak békében; én ezen emlékeket sem akarom életre kelteni, hogy azokkal pályázzam.

Volt idő, midőn az öntudat nyújtott nagy boldogságot. Ez akkor szerfelett büszkévé tett s most ha rágon-dolok, a méreg emészt. A dolog rövid kivonata az, hogy egy nőnek, ki nekem nagyon tetszett, segélyemre volt szüksége s én segítetttem neki, még pedig olyformán, hogy belesegítettem vetélytársamat a nyeregbe. Nekem maradt egy hálás kézzszorítás és az a bizonyos öntudat. Távol legyen tőlem, hogy ezzel a boldogsággal pályázzni akarjak. Jobb erre vissza sem emlékezni.

Mikor kis deák voltam az u... i iskolában, az volt a legvitézebb legény, ki legalább 3 suszter inasnak betörte a fejét s ezen kívül tudott járni a szőlő-pásztorok eszén. Törtük is erősen magunkat ezen dicsőség után. Mig az előirt 3 inas orrát betörhettem, az enyémet betörték legalább 13-szor, de végre is sikerült a hármias numerust kivívnom s most már a dicsőség másik fele hiányzott.

Legalább is egyszer szőlőt kellett lopni, ehhez pedig sem kedvem, sem bátorságom nem vala, de hát a herostátes dicsőség-vágy nem engedett pihenni. Nem a szőlőért, hanem a hírért meg kellett tennem. Egy napon végre megtörtént. Iszonyu szívdobogások között másztam át a kerítésen. Nagy esend, sehol egyetlen szőlőpásztor. Előre léptem s közem kinyújtam egy szép gerezd után, de ebből a pillanatban nyakon csíptek. Önök bizonyára kitalálták, hogy a szőlőpásztor volt, ki már messziről megsejtette ezéomat s lesett rám. Megfogott s cipelt a tanár elébe. Utközben rettenetes pillanatok öltém át. Kérés, könyörgés, könyhullatás hiában való volt, a szőlőpásztor szív nem ismer irlgalmat. Az utolsó pillanatban egy kétségbeesett gondolat villant meg agyamban. Kezdettem vele huzalkodni, úgy, hogy karjaimat a kabátból fölig kihuztam s ekkor hirtelen egész erővel hasba vágva a pásztort, kirántottam magamata kabátból, elszaladtam. Smikor a kollegium falai közé értem, magamat igazán nagyon boldognak éreztem. A pásztort természetesen csak kabátot vihett a tanár elébe, de bizony ennek a kabátnak sohasem akadt gazdája.

(Folytatni fogjuk.)

A ház új alelnöke.

Mintán gróf Andrássy Tivadar hosszabb külföldi utra készül, nem vállalkozik az alelnökségre. Helyette Darányi Ignácot választják meg alelnöknek.

A kézdívasárhelyi és vidéki Rudolf-kórház igazgatósági jelentése az 1894. évről.

Irta: Dobay János.

(Folytatás.)

Intézetünkbe a múlt év folyamán 417 beteg vétetett fel, tehát 27-el több, mint a megelőző évben. Az ápolási napok száma 8108. Már most, ha ezen számot összehasonlítjuk a fentartási költségekre kiadott 4768 frttal, azon eredményre jutunk, hogy nekünk egy ápolási napunk 57 krba került vagyis 7 krkal többre, mint a mennyit érte kapunk. Ez mindenesetre azt bizonyítja, hogy az ápolási napok száma még most sem áll arányban a fentartási költségekkel, vagyis másszóval, de folyton emelkedő kiadásokkal szemben az ápolási napoknak is állandóan emelkedniök kellene, de mivel ez a kórházi helyiségek szűk volta miatt alig lehetséges, a jelenlegi állapotokkal egyelőre meg kell elégednünk. Nem szabad azonban többé figyelmen kívül hagynunk azon körülményt, hogy több évi tapasztalataim szerint a kórház jelenlegi helyiségeiben 400 betegnél évenként többet jól elhelyezni nem lehet. Ezen 400 beteg, a mi népünk takarékosági hajlamait s rövid időig tartó gyógykezelését tekintetbe véve, körülbelül 8000 ápolási napot vesz igénybe. Ezzel szemben állanak a folyton emelkedő fentartási költségek. Ilyen körülmények között, mint elodázhatlan szükségesség kezd jelentkezni, hogy intézetünk helyiségeit ki kell bővítenünk. Mint-hogy jelentésem más részében e tárgyról bővebben fogok megemlékezni, itt tovább e kérdéssel nem foglalkozom.

A gyógydíjakra vonatkozólag jelenthetem:

Az 1893. év végén volt hátralék:
az 1889. évről 142 kor. 71 frt.
az 1890. évről 118 kor. 59 frt.
az 1891. „ 133 „ 66f. 50 k.
az 1892. „ 472 „ 236 f.
az 1893. „ 2337 „ 1168f. 50 k.
Ehez hozzáadva
az 1894. évben keletkezett 7768 ápolási nap után járandó 7768 „ 3884 frt.

Lesz össz: 10970 „ 9985 frt.

Ezen összegből az 1894. évben befolyt s pénztárra adatott 6495 kor. Szegénységi bizonyítvány által felhajthatlannak bizonyult 2156 kor. E szerint hátralék a múlt év végén 2391 k. vagyis 1195 frt 50 kr.

Ezen összeg nagy részben az államkincstár által a beteg katonák és bujakórosok után, részben pedig a betegsegélyező pénztár által az ápoló iparos alkalmazottak után f. évben meg fog téríteni. A magánosoknál külvő hátralékok felhajtása iránt a kellő lépések megvannak téve.

Feltűnhetett némelyeknek azon körülmény, hogy a múlt évben gyógydíjakból 854 frttal kevesebb folyt be, mint a megelőző évben. Minthogy egyetlen kérdést sem akarok megvilágtatlatlanul hagyni, ki kell jelentenem, hogy ennek oka első sorban a bujakóros betegek megapadásában rejlik, mert míg az 1893. évben 1841 frt 75 krt kaptunk e czimen a magas kormány-

tól, addig az 1894. évben csupán 610 frt, tehát 1231 frt 75 krral kevesebb folyt be. Ha anyagilag ez nem is előnyös ránk nézve, de erkölcsi szempontból csak örvendhetünk rajta, hogy ez a társadalmunk testén titkosan rágódo veszélyes kórság, mely nemzedékeket tesz tönkre s nem egyszer a gyermekekben boszulja meg az apák bűneit, a mi vidékünkön folytonosan apad. Az ilyen betegek után befolyó jövedelmekről mindig szívesen lemondhatunk. Nemi befolyással volt a gyógydíjakra nézve az is, hogy honvéd betegek létszáma és ápolási napja is sokkal csekélyebb volt, mint a megelőző években. Biztos jövedelmünkben ez is nem hanyatlást vont maga után. Ez a körülmény is javult egészségügyi viszonyainkra enged következtetni s ennek is csak örvendhetünk, mert megszűnt az a panasz, hogy a kézdívasárhelyi honvéd zászlóalj több beteget ad a kórháznak, mint más városokban egy egész ezred. Volt is ezért panasz, s e miatt intézetünk közel egy fél évig volt, magasabb rendeltetű, hatósági felügyelet alatt, mennyiben minden egyes beteget ki kellett hallgatni arra nézve, hogy betegségét hol kapta s ennek alapján a baj elfojtása végett hatósági intézkedéseket tétetni. Ezek ugyan az 1893. évben történtek, de anyagi következményei az 1894. évi jövedelem apadásában jelentkeztek.

A mi a szegénységi bizonyítványok alapján egyelőre felhajthatlannak kijelentett gyógydíjakat illeti, ezekre nézve jelenthetem, hogy kórházunk közgyűlése ugyancsak 2 ingyenes napot állapít meg vagyis jogot enged az igazgatóságnak 131 korona erejű beteget ingyenesen vehessen fel. Ezzel szemben 2156 korona gyógyköltség lett múlt évben mint behajthatatlan, szegénységi bizonyítvánnyal igazolva. Ezen összegből kézdívasárhelyi illetékes betegek 347 kor.

Vidéki betegek . . . 1359 „
Árvaházi növendékek . . . 263 „
Meházi aggok . . . 187 koronát vettek igénybe.

Minthogy ily nagy összegeket egyszerűen leírni nem lehet elnök-bárónó kérvényt intézett K. Vásárhely város képviselő testületéhez, hogy a k. vásárhelyi szegénysorsu beteggyógydíjának legalább felét fizesse meg, mivel az 1885. évtől kezdve ezt már megígérte s ez iránt határozatot is hozott. Ezen ügyben a városi képviselőt ugyan még nem határozott, de remélni lehet hogy kórházunk, mint egy fontos városi közegészségügyi intézmény iránt, most sem fogja megvenni támogatását s önként megadja azt, mire a törvény amugy is kötelezi.

A vidéki betegknél kün levő s szegénység czimén egyelőre felhajthatlaná vált gyógydíjak iránt van intézkedés téve, mennyiben elnök-bárónó felkérése folytán Gábor Péter főszolgabíró ur, intézetünk egyik legbensőbb támogatója, erőlyes intézkedéseket tett ezen költségeknek felhajtásairánt. Minthogy humán intézeteink életében azt tapasztaltuk, hogy a főszolgabíró ur intézkedéseinek szokott eredménye is lenni, ezuttal is biztosan tudjuk, a siker nem marad el.

Még csak annyit kívánok e kérdésnél megjegyezni, hogy mivel a háromszéki Erzsébet árvaház nevelő intézet és Stephánie menedékházból kapott betegeket nem lehet az ingyenes alap terhére bevinni, mert ezek minden más szegényt kiszorí-

tanának a kórházból, mondja ki határozatilag a tisztelt közgyűlés, hogy a fenn megnevezett intézetek összes betegeit egyszer s mindenkorra teljesen díjtalanul gyógykezelési intézetünk.

Ezekben a gyógydíjakról észrevételeimet megtéve, helyén valónak találok — miként évi jelentéseimben mindig tenni szoktam — ezuttal hálásan emlékezni meg azon hatóságokról, melyek a kórházi adminisztráció terén múlt évben is szívesen támogatottak. Köztudomású dolog az, tisztelt közgyűlés, hogy intézetünk, mint magán kórház, teljesen a közigazgatási hatóságok jó indulatára van utalva s ha ezek csupán csak annyit tesznek érte, mint a mennyit a me-rev hivatali köteleesség előír, mi anyagi előrehaladást nem várhatunk. Örömmel konstatalhatom, hogy a mi megyénk közigazgatási hatóságai soha sem zárkóztak el azon humanus köteleességek elől, miket a valódi emberbaráti szeretet nem csak egyesek, hanem hatóságoknak előír egy nagy czélokot szolgáló jótékony intézettel szemben. Sok oldalú érintkezésem volt e megye minden hivatalával és én mindig és mindenütt őszinte jó indulatot találok. Tisztelettel indítványozom, hogy Háromszék-vármegye érdemud. alispánja Tompa Miklós urnak, kézdí-járási főszolgabíró Gábor Péter, orbai járási főszolgabíró Hollaki Atila, kvásárhely város polgármestere Bartók Károly, Cseh Gyula és Deák Sámuel szolgabíró uraknak mondjon a tisztelt közgyűlés jegyzőkönyvére és átiratban hálás köszönetet azon szíves támogatásért, melyet a múlt évben is intézetünk iránt tanúsítani kegyesek valának.

A külső adminisztrációkról ezekben megemlékezvén, áttérek az intézet belételeire.

(Folytatjuk.)

Kézdívasárhely város 1894. évi története.

Irta: Bartók Károly polgármester.

(Folytatás.)

II.

A rendőrség hatásköréhez tartozó ügyekre vonatkozólag az 1894. év január 1-től 1894. év dec. 31-éig beérkezett kihágás ügy . . . 749 prb.
Elintéztetett . . . 716 drb.
Tárgyalás alatt áll . . . 33 drb.
A beérkezett 749 drb. kihágásos ügy közül 264 drb. az 1879 évi XL. t. cz; 41 drb. az 1888 évi VII. t. cz; 168 drb. az 1876 évi XIII. t. cz; 49 drb. megyei közrendőri szabályrendelet; 17 drb. utrendőri; 16 drb. mezőrendőri; 197 drb. vegyes miniszteri rendelet alapján bíráltatott el. Bíró-sághoz utalt büntetendő cselekményért 53 feljelentés tétetett, melyek az illetékes bírósághoz tétettek át. Előleges rendőri nyomozat teljesített 23 esetben.

Pénzbüntetésekéről:

a) az 1879 évi XL. t. cz. alapján kiméretett . . . 766 frt 50 kr.
befolyt . . . 90 frt — kr.
Ezen összeg, törvény rendelkezése szerint, adóhivatalhoz számoltatott el.
Igazolt vagyontalanság czimén leíratott 490 frt — kr.
Ezen leírt összeg helyébe 57 napi elzárás lépett.
Hátralék pénzbüntetés év végén 34 frt.

b) Az 1876 évi XIII. t. cz. alapján kiméretett . . . 370 frt — kr.
befolyt . . . 75 frt — kr.

Ezen összeg a város szegény alapját illette s az a menház-igazgatóságának küldetett alispán által.

Igazolt vagyontalanság czimén leíratott 156 frt 50 kr.

Ezen leírt összeg helyébe 78 napi elzárás lépett.

Hátralék pénzbüntetés az év végén 138 frt 50 kr.

c) Megyei közrendőri szabályrendelet alapján:

Kiméretett . . . 256 frt — kr.
Befolyt . . . 57 frt — kr.

Ezen czimen befolyt összeg a szegény alapot illette, beszámoltattak a pénznaplóhoz esatolt nyugták szerinti a megyei alispánhoz.

Igazolt vagyontalanság czimén leíratott 147 frt 50 kr.

Ezen leírt összeg helyébe 26 nap elzárás lépett.

Hátralék pénzbüntetés év végén 51 frt 50 kr.

d) Az 1888 évi VII. t. cz. alapján Kiméretett . . . 271 frt 50 kr.
Befolyt . . . 15 frt 50 kr.

E pénzbüntetés fele részben az államkincstárt, fele részben a város pénztárát illetvén, elszámolása a nyugtákkal igazolt.

Igazolt vagyontalanság czimén leíratott 5 frt — kr.

Ezen leírt összeg helyébe 2 napi elzárás lépett.

Hátralék pénzbüntetés 4 frt.

e) Az 1879 évi XXXI. t. cz. alapján pénzbüntetés nem lett kimérve.

f) Utrendőri szabályrendelet alapján kiméretett . . . 14 frt — kr.
befolyt . . . 14 frt — kr.

Ezen összeg utalap gyarapítására alispán urhoz terjesztetett fel.

Hátralék pénzbüntetés — frt — kr.

g) Mezőrendőri szabályrendelet alapján:

kiméretett . . . 9 frt 50 kr.
befolyt . . . 9 frt 50 kr.

Ezen összeg az országos közigazgatási alapjára a kir. adóhivatalhoz számoltatott el.

Igazolt vagyontalanság czimén leíratott frt — kr.

Hátralék pénzbüntetés — frt — kr.

h) A városi közrendőri és építészeti szabályrendelet alapján:

Kirovas összesen . . . 337 frt
Ebből befizetés . . . 116 frt

„ igazolt vagyontalanság miatt leírás . . . 111 frt

„ hátralék . . . 110 frt

Összesen : 337 frt

Az itt részletezett pénzbüntetések összege, következő eredménytünk ki:

kirovatott . . . 1977 frt 50 kr.
befolyt . . . 377 frt — kr.

Ebből beszámoltatott a kir. adóhivatalnak . . . 86 frt 25 kr.

megyei pénztárba . . . 156 frt — kr.

városi pénztárba . . . 134 frt 75 kr.

Összesen : 377 frt — kr.

Folytatni fogjuk.

Vidéki levél.

Egy az iskolaügyek iránt érdeklődő plebános.

Ny . . . kézdíjárasi községben valóban miserabilis viszonyok között teng az iskola ügye, s ott a botrányosságig menő dolgok történnek. Nem rég egyik tanító más községbe választván meg, a plebános ur felfo-

gadtott egy koresmárost, a ki soha még tanító-képezdét se látott, ha csak azzal vagy egyszer nem álmódott. A mi különben nagyon érdekes, az, hogy ezen felfogadás, vagy Isten tudja miféle conventióról, 2-3 községi lakóson kívül, senkise tud semmit, hanem egyszer csak meglepett mindnyájunkat az új tanító ur. Sajnos, már 6-8 heti ittléte alatt nálunk még maig be nem mutatta magát, mindazonáltal a koresmában többször volt szerencsénk látni s meg vagyunk teljesen győződve, hogy az illető tanító ur többet foglalkozik a pálinkás üveg-gel, mint a népnevelés magasztos hivatásával, s beigazolta azt is, hogy az előbbi (koresmáros) pályára inkább termett, mint utóbbira. A tanító ur előtt az egyik osztályt a plebános ur tanította, de oly lelkesmeretesen, hogy több tanuló elpanaszolta ott-honn szülőinek, mikép ő az iskolába többet nem megy, mert a plebános ur úgy veri őket, mint a kutyát s csakugyan úgy félték s félnek tőle ma is, mint a tüztől. Lehet gondolni, mennyire meglepő, valóságos öröm volt a szegény tanulóknak az új tanító ur megérkezése, s a plebános ur nádpálcájától való szabadulás. Az új tanító ur pedagógus rendszerével, bárhol tanulta, a nebulók különben teljesen meg vannak elégedve, nem tudjuk azonban az illetékes iskolai hatóság véleményét, mire különben kíváncsiak vagyunk s melegen ajánljuk az ezen iskolában történő meg-történt dolgokat a felelős hatóság be-eses figyelmébe, annálval inkább, mert közelebb a plebános ur tanítás közben, a mint hallottuk, mintegy 6-10 gyermeket össze-visszavert, pofozott, a mi különben nála már természeté vált, egy 9 éves fiút pedig úgy neki taszított az égő kályhának, hogy a kis fiú a kályhára esve, szemöldökét porig égette, s ha egy keveset alább esik, szemét veszítette volna. Az ütést az orvosi vizsgálat 8 nap alatt gyógyulhatónak véleményezte.

Mi jól tudjuk, hogy a plebános urnak a verekedhetnékje már határt nem ismer s nemcsak a kis nebulókat veri, hanem vert meg öreg asz-szonyt, törte el vállát fiatal ember-nek is, de még az ellene tett felje-lentés, több sürgetés daczára is, már egy év óta elintézve nincs, s így nem félhet semmitől; de ha gyermekeinket az iskolában nem tanítják, hanem ütik, mint a kutyát, akkor ne legyen esoda, ha azokat iskolába nem engedjük.

Hogy nem kapunk arra terített tanítót, annak oka az, hogy a plebános ur olyan szolgálatokat tett ki a pályázati hirdetménybe, a mit sem az iskolaszék nem határozott meg, sem pedig egy tanító nem teljesíthet, s így az ő kénye-kedve miatt gyer-mekeink ily gorombaságokat szenvednek.

Jelen pár sort ajánljuk a kir. tan-felügyelőség be-eses figyelmébe!

a.

Vadász-egyleti közlemény.

A „Kézdivásárhelyi és vidéki vadász-egylet” által eszközölt mérgezés-ek eddigi eredményéről pár nap előtt a lapok hasábjain röviden beszámoltunk, azonban a biztos eredményt az alább felemlítendő okok miatt nem közölhetjük most sem, ugyanazon okok miatt.

Hogy farkasok és rókák a mérgezés miatt pusztulnak el, az bizonyos. Bizonyítják ezt megbízható vadászok Torjáról, Vásárhelyről, Csernátonból és máshonnan, bizonyítják a vásár-helyi szücsöknél található nagy meny-nységű róka-bőrök, melyeken sehol semmi lövési seb nem található, bi-zonyítják tovább a hó-olvasás után a mezőkön megtalált oszlásnak indult s ragadozó madarak által részben széttépett róka-hullák. Csupán az ügy-nevezett „Fehér martok” fölött alig fél kilométernyi területen három ilyen hullát találtunk. Mennyi lehet még ama helyeken, melyek a hó-olvasás után, — mennyiben még művelés alá nem kerültek — nem lettek tüze-ten átvizsgálva?

Nagyon sok róka hullott el, melyek bőréről beszámolni nem lehet, mivel azokat csak a figyelmes orv-vadászok, — minők vidékünkön nagy számmal vannak — és a szücs me-sterék látták!

A mérgezés foganatosítása után mindenfelé nagy havazások és hó-fúvások voltak, melyek az este el-hullott rókákat reggelre annyira el-borították, hogy azokat teljes lehe-telenség volt megtalálni a hó-olva-dás előtt. Ezeket is megtalálják most vagy később, mikor már bőrük hasz-navehetetlenné vált ugyan, de annyi haszon mégis van a mérgezésben, hogy a tavaszi nyulfiakat nem fog-ják elpusztítani s így majd őszire a nyul állomány bővebb s a vadász-to-k sikeresebbek lesznek, mint az elmúlt évben.

Csarnok.

Jámor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

LVII.

Téns Szerkesztő Ur!

Még szomorúsággal vettük tudomá-sul, hogy szeretve tisztelt lapársunk, az Székely Híradó, múlt hónap farkán a halotti szeneségek áhitatos fel-vétele után elhalálozott. Minak utánna az munkánságunknak az is-tenben begbaldogult mostoha test-vérje volt, mivelhogy egy anyától, már tudnillik egy nyomdából, de két apától vagyis két szerkesztőtől származtak, — illendőnek tartom, hogy az szegény veres tollas testvért elbó-eszuttassam.

Élet rajzolatja az következő.

Született Krisztus Urunk születése után számított 1893. évben, s meghót végelgyengülésben.

Négy apja vót szegénynek, de egyik közülük, idő fojtán megtagadta, s így csak háromra maradt. Csecs-szopó korában erőst hunczut vót, mindetig bőgött, panaszkodott s mind-nyá mindnyá belekapott mindenki-nek az üstökébe, s mikor pedöglen az foga kijött, akkor megharapott. A kús hunczutot kényeztette min-denki, az veres tollasok és az szent papok tenger sok előfizetési-bambu-ecokat s egyéb jó enivalókat kü-dőzgettek, míg az nagyobbik testvér az „Székelyföld” nem kapott semmit úgy, hogy szerkesztőtől együtt vá-gy lesoványkodtak, hogy meg lehetett vá-na az pofajikon az kaszát verni. Ha-nem az sok édesség és sok jó min-den megrontotta az gyomrát, egyszer csak elkezdett pusztulni, heában vót az sok tudós feleser, heában raktak reája szent papí flastromot, heába adták be Ugron-pirulákat, még az híres Dr. Zicsy-féle néppárti cseppek

sem használtak, az test mind jobban lehitványkozott, s mikor 3-ik esz-tendejében az bölesességi fogai ki akartak jöni, nem bírta ki s egy na-pon egyet rugott s meghót. Most mán az verestollasok aszongyák, hogy nem természetes halálval halálozott el, mert mostoha testvére az „Szé-kegyföld” titokban elszedegette az eledelt előle s a mián éhen kellett elpusztulnia, hanem ez mán csak-ugyan nem igaz. Tessen csak felbon-ezoltatni s mindenki meg fogja látni, hogy az vér vót benne fogyatékos.

Az szent papok meg esmég aszon-gyák, hogy az jó isten erősen szo-rette s azét vette magához, miként az szent papok es esinálnak, hogy az kit kedvelnek ők is magikhoz veszik nővériknek. De ez sem lehet igaz, met hát kiket a jó isten magá-hoz vészen, azok tovább élnek az menyeknek országában, míg ellen-ben a veres tollas újság az menyben nem élhet meg, mivelhogy az angya-lok mind kormánypártiak, ott nem úgy vagyunk, mint nálunk, met ha valamelyik angyal nincs megelégedve a guberniumval, azval nem vitatko-znak, hanem úgy kilökök, hogy a lába sem éri az földet.

Minden veres tollas angyal masé-rodzik le az pokolba, a hol tetszés szerént perorálhatnak. Aszondom te-hát, hogy vigyázzanak az veres tol-lasok, nehogy a jó isten az mi föld-ünkre es kezdje applikálni esztet az regulát! s ők es mind egy főtig az pokolba kerüljenek!

A szegény Híradó bizony meghót, s halála éppég ojan forma vót, mint az Pakucs Gergéné-é. Ő keme es erőst hazsartos fejérnép vót s szegény urát midétig czirmolta s rongálta. Mikor osztán az utolsó órája elérke-zett kérte az urát, hogy adja oda az orvosságos éveget, s mikor az oda adta vóna, az fejéhez rittyentette, s mikor aztán látta, hogy az vastag ragados urusság az ura haján és bajuszán végig foj, elvigyorította ma-gát s meghót.

Hát az veres tollas újság es még egyet rugott rajtuk, s csak aztán mult ki az árnyék világából. Megbo-esásuk neki, s tiszta szívükből ke-vánjuk, hogy nyugodgyék békében es az örök világosság fényeskedjék neki.

Kárbahágó, Fejérnép szeszély hó 1. Marattam bubánatos szeretetvel és becsületvel.

Jámor Están,
egyházi.

Irodalom.

— **Hazafias vállalkozás.** A ma-gyar sajtóban régen keltett ezikk akkora feltűnést, mint a Pesti Nap-lónak folyó hó 10-iki vezércikke, a melyben Pressensé, a hirneves fran-czia publiczista, keményen megtá-madta a magyar állameszme ellen agitáló oláh izgatókat. A Pesti Napló igazán nagy szolgálatot tesz a hazának, midőn a külföldi sajtó első-rangu tekintélyeit a magyar ügy szá-mára megnyeri s kimutatja, hogy az oláh rágalmozaknak kárba vész min-den fáradságuk, mert a magyar nem-zet még egyre bírja a külföld mű-velt népeinek rokonszenvét és tisz-teletét. A Pesti Napló ez irányban rendszeres működést fejt ki s büsz-kén hivatkozhatik rá, hogy nemze-tünk nyugat népeivel való szellemi és erkölcsi kapesát már eddig is si-

került mindig szorosabbá fűznie. A Pesti Napló gazdag tartalma, a libe-ralizmus eszméiert bátran küzdő lap, a mely olvasóit nemcsak legvonzóbb módon szórakoztatja s informálja, de előfizetőit időnként oly értékes ajándékokkal is lepi meg, a minőket nem nyújt a világ egyetlen újsága sem. A Pesti Napló karácsonyi aján-déka, a ragyogó pompájú album és a csillogó korolítú művészi kivitelű két kép közfeltűnést keltett az egész országban. A Pesti Napló nemsoká-ra ismét még gyönyörűbb meglepe-téssel fog szolgálni előfizetőinek. A Pesti Napló reggeli és esti lapja együtt évenként tízennégy forintért rendelhető meg. Felhívjuk olvasóink figyelmét Magyarország e legrégibb, legjobb és legolesőbb napilapjára.

Ujdonságok.

Lapunk mai számához egy fél iv melléklet van csatolva.

— **Birói vizsga.** Barthalis Antal, székely-udvarhelyi kir. törvényszéki aljegyző, Zágón született, a gyakor-lati birói vizsgát folyó hó 20, 21 és 23 napjaiban Budapesten szép siker-rel tette le. Gratulálunk.

— **Báró Szentkereszthy Stepha-nie,** városunk diszpolgárnője, 18 heti itt léte után, városunkból Buda-pestre utazott.

— **Eljegyzés.** Bardocz András o-sánczi esendőr őrsvezető eljegyzte városunk egyik legszebb leányát, Klünglein Rebeka kisasszonyt.

— **A kereskedő ifjak társulata** f. hó 6-án a kör helyiségében szoká-sos estélyét megtartja. Tánáz és zene nem leend, de egyéb szórakoztató dolgokról gondoskodva leend.

— **Hivatalos rendelet.** A rendőr-ség közhírré teszi, hogy a kert-tulaj-donosok a fákról a hernyófészkeket 8 nap alatt leszedni kötelesek. A kik ezen felhívásnak eleget nem tesznek, pénzbüntetéssel fognak sújtatni.

— **Megszűnt lap.** Szeretve tisz-telt lapársunk a „Székely Híradó” márcz. végével megszűnt létezni. Nagy reményekkel kezdte meg ezeltől 3 évvel pályafutását s az első időkben,

— mint általában minden ujdonság — közkedveltségnek örvendett, de évek multán a pártfogás mind job-ban esőkent, a mint kitűnt, hogy a független eszméken kívül a papok ér-dekeit is szolgálja. Az a sokszor hir-detett szabad vélemény-nyilvánítás csupán arra terjedt ki, hogy kiki tetszése szerint üthette a közizgaz-gatást, de minden más egyéb hatóság szent és sérthetetlen volt. Ez az egy-oldalúság megásta a Sz. H. sirját. Szóval, a vidéki ellenzéki lapok ideg-izgató kirohanásokból élnek, s mivel a Híradó nem tudott annyi botrányt feltálatni, megnyit a fogyasztó közön-ség igényelt, meg kellett szűnnie. Mi azt hisszük, hogy valamiképen éle-tében nagy eredményeket nem ért el, halála sem fogja az ellenzékiet két-ségbe ejteni.

— **Érdekes és szép közgyűlés.** A kereskedő ifjak társulata f. évi márczius 31-én tartotta meg beszá-moló évi közgyűlését. Ugy Fejér An-tal elnök szép elnöki megnyitója, mint Varga Vilmos titkári jelentése a méltán megérdemelt lelkes éljenzés-ben részesült. A társulat vagyonát híven kezelő pénztáros, Wertán Béni arról értesítette a közgyűlést, hogy a felszerelési tárgyakon kívül 4000 frt

pénz-vagyonnal is rendelkezik a társulat. Nagy József könyvtáros 1200 frt értékű könyvtár mikénti felhasználásáról tett érdekes és megnyugtató jelentést. Kiss Károly polgári iskolai tanár, a társulat alelnöke iránt, ki a kereskedők indolentiájából maig sem létesített kereskedő tanoncz-iskola helyett, a kereskedő ifjak társulatával egyetértően, egy magán tanoncz iskolát létesített s abban díj nélkül tanít, a legnagyobb háláját és köszönetét fejezte ki. A kis társulat működése, haladása bámulatra gerjeszt. Alig 5—6 év alatt ily eredményt felmutatni csak is nagy ösztartás és hiv. összetartás mellett lehet. Tanulhatnának tőle más hasonló egyleteink. Este vig lakomára gyűltek össze, hol vig pohárköszöntőkben is kifejezést adtak a derék tisztikar iránt érzett hálájuknak. Csak előre derék fiatalság!!!

— **Időjárásunk** igen változó, mint általában április szokott lenni. Meleg napfény, eső és szél váltják fel egymást. Az éjjeli fagyok kimaradtak. A hó-olvadás a hegyek között is megindult s a hegyekről lefutó patakok elárasztották a réteket. Így a Kászon és Torja vize tulesapott medrén. Szerencsére az olvadás nem olyan rohamos, mint más években szokott lenni s így nagyobb vízáradsásktól nem félhetünk.

— **A tavasz első hirnökei**, a gólyák, megérkeztek. A vidék környékét egész csoportokban borítják el a kedves állatok. A köznép azt tartja, hogy ha a gólya megjön, a tél elmegy, tehát ámbár havunk még van elég, újabb havazásoktól nem félhetünk.

— **Jegyzői gyűlés.** Az orbai járásköri községi és körjegyzői egylete folyó év március 28-án tartotta meg Czofalván tavaszi rendes közgyűlését, mely a jegyzői karon kívül megjelent több érdeklődő jelenlétében folyt le. A gyűlés legszebb pontját képezte Imreh Mózes papolczi körjegyző elnöki megnyitója, minek valamelyik helyi lapban való közlése tétele is meghatározott. A gyűlés több érdekes pontjának igen megvitatott és megbeszélte letárgyalása után, Csia Balázs helybeli körjegyzőnél igen sikerült közbeszéd volt, mi Potsa János utbiztos meghívása folytán, vendégszerető házában nyert igen jó hangulatban befejezést, mely vendégszeretet azzal viszonzotatott, hogy a megejtett gyűjtés folytán az árva fiu szeretház javára 7 frt gyűjtetett. Adjon Isten sok ilyen gyűlést!!! Bott György, körjegyző.

— **Kertbirtokosok figyelmebe.** A kertek, mezők nálunk is nem sokára megszabadulnak a hó-kéregtől a közeledik a vetés ideje. Több oldalról hozzánk érkezett tudakozódásokra, legjobb meggyőződésünk szerint, kijelentjük, hogy a legjobb és legbiztosabb mag, vetemény és gazdasági magok Mauthner Ödön magkereskedésében Budapesten kaphatók.

— **Székelyek érdekében.** 20,638 szám. VI. 1895. Méltóságos Főispán ur! Az 1891. évi április hó 18-án 9616 sz. alatt kiadott leirat kapcsán értesitem Méltóságodat, hogy a m. kir. államasutak gépgyára és a diósgyőri vas-és aczélgyárak felügyelő bizottságának f. évi március hó 15-én 6190 sz. a. kezám fölterjesztett jelentése szerint f. év február 15-ke óta a budapesti gépgyárba öt székelyvidéki munkás és pedig két lakatos, egy kovács, egy vasgyalus és

egy fényező vétetett fel és hogy ezen gyárban a jövő hónapban több ügyes vasesztergályos és vasgyalusra lesz szükség. A diósgyőri gyárban azóta két székelyvidéki munkás és pedig egy géplakatos és egy kovács vétetett fel. Felhivom Méltóságodat, hogy ennek közlése tétele iránt megfelelően intézkedjék s a jelentkezők alkalmazása tárgyában közvetlenül lépjen érintkezésbe a nevezett gyárak felügyelő bizottságával. Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását. Budapesten, 1895. március 20-án a miniszter megbízásából: miniszteri osztálytanácsos.

— **Kaszinói estély.** A „Kézdivásárhelyi olvasó-egylet” sajátkönyvtára gyarapítására a tanásház nagyertermében husvét másodnapján hangversenyzeneközötttáncjátékkörűtáncestélyt rendez. Az alább közölt gondolat és izléssel összeállított műsor teljesen biztosítja az estély sikerét, mely az előjelekből ítélve rendkívül fényesnek és élvezetesnek ígérkezik. Az estély műsora a következő:

1. Magándal „Ilka” című operából, zenekísérettel mellett énekl. Makkai Dániel ur.

2. Olaszországi utjáról felolvasást tart dr. Bánffy Zsigmond ur.

3. Zongorán négykézre játszanak: Cseh Gyuláné ó nagysága és Császka Kornelia k. a.

4. Monológ előadja Zómei J. ur.

5. Figaró dala a „Szevillai borbély” cz. operából, zongora kísérettel mellett énekl. dr. Bardocz Gyula ur.

6. „Rákóczy Ferencz Rodostón” melodráma zongora, cimbalom és celló kísérettel előadja Török Andor ur.

7. Magyar nótadalk, zenekísérettel mellett énekl. Szász Dánielné ó nagysága.

8. A „doktor és patikus” komikus kettős, zenekísérettel mellett énekl. Makkai Dániel és Szabó Antal urak.

Különfélék.

— **Új gyógyító szer.** Párisból Marmorek Sándor dr.-nak sikerült a szepikus betegségek előidőzőjét, a streptococcus pyogenest tenyészteni s hogy megtalálta az ellenségét is. Ez a streptococcus idezi elő a vér-mérgezőést, a gyermekágyi- és a seblázt, de leginkább az orbánczot. Nagy szerepe van ezenkívül a difteritikus megbetegedéseknek, mert együtt jelentkezik a diftéria-bacillussal s előidőzője amaz eseteknek, melyeken a Behring-féle szerum nem tud segíteni Marmorek dr. antistreptococcin-nak nevezte el az új szert.

— **Szerencsétlenül járt bányászok.** Selmeczbányáról írják, hogy borzasztó módon pusztult el ott március 26-án hat bányász. A hat ember az aknában fel- és aljáró esészen akart lebecsátkozni. A szolgálatot végző gépész a helyett, hogy a csészét lebecsátotta volna az akna szájától, ellenkező irányban vezette a lámpát. A csészét tartó kampó vilámgyorsan ért a csigához és ott rögtön elszakadt. A csésze a hat emberrel együtt a háromszáz méter mélységű aknába zuhant, hol a szerencsétlenek irtóztató módon összezúzódtak. A szerencsétlenségnek főképpen az volt az oka, hogy Németi gépör már több nap óta virraszt a halállal küzdő felesége ágya mellett s ez annyira kimerítette, hogy nem tudott ép érzékkel figyelni arra, a mit

tesz. A szerencsétlenség után a gépör elmenekült, de elfogták. A szerencsétlenül járt emberek között három családós volt.

Apróságok.

A vizsgálaton. Tanár: Tegyük fel, hogy én pörömöt önnek, mint ügyvédemnek átadnám. Mi volna ekkor az ön első teendője?

Joghallgató: Mindenekelőtt előleget kérnék.

Latin receptek.

— Miért irnak az orvosok mindig latin és nem magyar recepteket?

— Azért, hogy a betegek idejekorán a holt nyelvhez szokjanak.

A vendéglőben.

— Pincér, két terítéket!

— Milyen tetszik? Három vagy öt forintos?

— Mi a különbség!

— Hát két forint!

Hasznos tudnivaló.

— **Barna vagy fehér kenyér?**

A barna vagy fehér kenyér egészségesebb-e, ez a kérdés már régóta vita tárgya, a nélkül, hogy végleges döntés történt volna. A fehér kenyér jobban el van terjedve, míg a tudósok nagyobb része a barna kenyér mellett nyilatkozik. Mis Yates Londonban néhány esztendővel ezelőtt tudományos módon mutatta ki, hogy ha a korpát s más alkatrészeket nem utjünk meg a liszttel együtt, éppen azokat a részeket távolítjuk el, melyek a esontok és izmok növelésére szolgálnak s az idegrendszert, tehát az agyvelőt is erősítik. A gyomorban szenvedőknek különben az orvosok az olyan kenyeret ajánlják, melyből a korpa nincs eltávolítva.

Szerkesztői üzenet.

Invalidus. Besoroztuk a pályamunkák közé. Sorban mindenki jöni fog.

Sz. L. Engedelmevel félre tettük. Mi szépen elbúcsúztunk tőle. Ez elég neki.

B. J. Köszönjük. Jöni fog!

Fifi. Nagysádd azzal pályázik, hogy akkor lenne legboldogabb, ha minden férfi elpusztulna a föld színéről. Ezzel ugyan nem nyeri el a mi 5. koronánkat. Ha már okvetlenül koronát akar nyerni, sokkal jobban cselekszik, ha egy férjre pályázik, s akkor megnyerheti a boldogság koronáját.

S. S. Versében csak a rengeteg porzó nyom valamit. Ha a tavasz észre veszi, hogy én így ir róla, bizony itt hagy minket, ezért félretettük!

B. Gy. Zabella Köszönjük. Munkálkodását jövőre is kérjük.

F. A. Tetszike miatt jövőre maradt.

A közönségtöréből.*)

Mult év végén Weitz József ur házánál járva ezen szavakat mondta: „Vigyázzon jegyző ur, mert ha az én szavaimnak ellenére van, s ellentmond mindazoknak, a melyeket ki akarok vinni nagykörű befolyásomnál fogva, nem lesz jó az eredménye; míg együtt működve, a jegyző ur javára is minden sikerülni fog.”

Folyó év február 25-én, oly ügyben, a hol a községnek teljesen igazsá lévén Weitz urral szemben, — azért, hogy én nem huztam szekere rudját s nem védtem, jogait, másnap — a mi csak most jött tudomásomra — S.-Sztgyörgyön járva, nem egy, hanem több megbízható intelligens ember előtt, engem a leggyalázatosabb kifejezésekkel illetett és vádolt, s többek közt azt hangoztatta, hogy én zsarolom a községet és hatóságot. Ime itt az elismerés és hálaadás s ép azon embertől, a kinek nemhogy oka volna ellenem a legkisebb gyanut is emelni, sőt annak ellenére, ha

E rovat alatt közlöttekért csak a sajtóhatósággal szemben vállalt felelőssége a szerk.

netán valaki ilyet mondana is, a valódi tényállásról felvilágosítani.

Tán ezzel akar érvényt szerezni szavainak? Ez a nagykörű befolyása? A mi legfőbb dicsőségem és büszkeségem, valahogy nyíltan állok egy ember mint isten előtt, hogy senkit egy krajczárig meg nem csaltam s meg nem zsaroltam, ezen kis érdemem akarja sárba tiporni s ezzel együtt megbecsteleníteni! Nem lehet.

Tán azzal csaltam és zsaroltam meg a községeket, hogy idejövetelem alkalmával mindenik község mérlege telerrel zárodva, jelenleg a községek 7254 frt pénztári maradványt tüntetnek fel? Vagy azzal, hogy megakadályoztam azt, hogy egy-két vészzipó a község vagyonát ne harácsolja el? s ezzel szemben évente egy-két segédmunkás befogadása által a község pénztárát 200—300 forinttal gyarapítottam, anélkül, hogy ezen kiadásaimhoz a községek csak egy krajczárral is járultak volna? Nem ezek, hanem az ugy-e, hogy idejövetelem alkalmával 1704 frt 36 kr. adóhátrálék állva fenn, jelenleg 105 frt 35 kr. tulfizetés van kitüntetve, s csakis Weitz ur s még egy egyénnel szemben kellett a esendői karhatalmat tartozásai befizetése iránt fogatatosítani.

Az nem tetszik talán, hogy 853 tankötelesből míg bottal is alig lehetett 157-et iskolába járatni, jelenleg 979 tankötelesből 448 önként megy az iskolába? Igen, édes, jó Weitz ur, mert eltelt a régi esuda, s hiába mondjuk a népnek, hogy 2×2=7 mert azt feleli rá „vak apád, hisz én is tudok írni és olvasni, hiába fog az a kréta duplán!”

Ha mindezekkel nem, az esetben most már emlékszem. Azzal ugy-e, hogy a község két kis telkét Weisz Izrael nevében álló felényi területtel, — melyet sirat egy bujdosó, ezen kívül 8 nyomorék és kiskorú gyermek anyja, — a melyet édes jó Weitz ur jogtalanul bitorol s jogtalanul terbelhet meg 10.000 frt adóssággal nem engedtem cserét tenni, s ezzel együtt a leendő községházat légvárra építeni közvetlen a koresmája mellé?

A lakosságot zsarolom! hivatkozom Weitz József urra, a kinek 6 éven keresztül legkevesebb 60 frt ára munkát végezve, 2 drb 6 hetűs bodzaitfaj malaczért, egy szekérre való arankamentes, de arankától megköszorozott egy évi luczerna termésért az összes követeléseimről lemondtam. Weitz József uron kívül a három községben 4741 lélek van, a kiket hívjunk fel egyen-egyen, s ha valaki ezek közül azt mondja, hogy megcsaltam s egy krajczárt is jogtalanul eltulajdonítottam, — mindennemű bírói ítélet és határozat nélkül kész vagyok hivatalomról lemondva másnak engedni át állomásomat, hadd teljék édes Weitz urnak kedve abban, hogy oly jegyzőre tegyen szert, a ki a szekere rudját huzza s szavainak nem mond ellent.

De addig is, édes Weitz ur, ki vele, nyíltan lépjek fel, nyíltan tegye meg támadásait ellenem, ne rejtőzzék Mőzes táblája háta mögé, hanem rukkoljon ki onnan, állítsa a táblát szembe magával s zsidó rítus szerint kezdje hátulról elélelő tanulmányozni, s akkor, a midőn a 9-ik parancsolathoz eléért s átértette, — nem lesz alkalma más becsületét alaptalan pellen-gére állítani.

Maradtam a tekintetes szerkesztő urnak

Bodzaforodulón, 1895. március 28.

alázatos szolgálja
Gazda Gábor,
körjegyző.

Hirdetések.

Nyersselyem bászuhákra való kelmét 8 frt 69 krtól 42 frt 75 krig egyes teljes öltönyre — Tussors- és Shantungs-Pongees, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, sima esikős, kockázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 szín és mintázatban s. a. t. postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G. (es. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcban ezimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5-kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Hirdetmény.

Alattírt városi tanács által közhírré tétetik, miszerint a folyó évi házosztály és házberadó kivétési lajstrom f. hó 28-tól ápr. 5-ig a városi adóhivatalnál 8 napi közszemlére ki van téve, — és a hivatalos óra alatt bármikor megtekinthető; esetleges folyamodvány közvetlen a sepsiszentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatóságához adandó be.

Kézdivásárhelyt, 1895. márczius hó 19-én.

Kézdivásárhely város tanácsa.

Szám 477 — 1895.
k. b.

Pályázati hirdetmény.

Magyar királyi Belügyminiszter Ur Ó Nagyméltóságának idei márczius hó 25-ről 23.395 szám alatt kelt magas rendelete következtében a bodzafordulói anyakönyvi kerületben, a mely Bodzaforduló, Szita-Bodza, Bodzavám községekéből és Bárkány telepből lett alakítva — az anyakönyvvezetői állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázhatnak mindazok, a kik az 1894. évi XXXIII. t. cz. 8. §-nak a., b., c. és d. pontjában körülírt minősítéssel rendelkeznek, u. m.: a) magyar állampolgár; b) legalább 24 éves gondnokság vagy esőd alatt nem áll és kiskorúsága meghosszabítva nincs; c) gimnásium, reáltanoda, vagy polgári iskola hat osztályát avagy egyenrendű katonai tanfolyamot vagy kereskedelmi iskolát végzett vagy tanítói oklevéllel bír, vagy pedig, ha ezen minősítéssel nem bír is, de oly hivatalt nagy állást visel, — mely az itt felsorolt képesítések valamelyikéhez van kötve; d) büntett vagy vétség miatt vád alá helyezve vagy általában szabadság vesztés büntetése alatt nincs, nyereségvágyból eredő büntett vagy vétség miatt elítélve nem volt, hivatal vesztésre szóló ítélet hatálya alatt nem áll s erkölcsi tekintetben alapos kifogás alá nem esik.

Az alkalmazással 300 frt tiszteletdíj jár.

Előnyben részesülnek azok a pályázók, a kik a hivatalos magyar nyelv mellett a román nyelvet értik és beszélik.

Felhívtnak mindazok, akik a fennebbiekben részletezett anyakönyvvezetői állásra pályázni kívánnak, hogy szabályszerűen bélyegzett kérésüket a szükséges bizonyítványokkal felszerelve jelenlegi alkalmaztatásuk kitüntetésével folyó ápr. hó 20-ig Háromszékvármegye közigazgatási bizottságához ezimezve annál bizonyosabban nyújtsák be, mivel később beérkezett pályázati kérések nem fognak tekintetbe vétetni.

Háromszékvármegye közigazgatási bizottsága nevében, Sepsiszent-Györgyön, 1895. évi márcz. hó 30-án.

Pötsa József,
főispán.

Sz. 87. tkvi.
1895.

Hirdetmény.

„Barátos község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX., az 1889 évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892 évi XXIX. t. czikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.”

Ez azzal a felhívással tétetik közvé: 1. hogy mindazok, kik az 1886 évi XXIX. t. cz. 15 és 17 §§-ai alapján, odaérteve a §-oknak az 1889-dik évi XXXVIII. t. cz. 5 és 6 §-aiban és az 1891 évi XVI. t. cz. 15 §. a.) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint sz. 1889 évi XXXVIII. t. cz. 7. §. és az 1891 évi XVI. t. cz. 15. §. b.) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886 évi XXIX. t. cz. 22. §. alapján történt törlések lérvénytelenségét kimutathatják e végől törlési keresetüket 6 hónap alatt, vagyis 1895 évi Szept. hó 30-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1886 évi XXIX. t. cz. 16 és 18 §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889 évi XXXVIII. t. cz. 5 és 6 §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat 6 hónap alatt vagyis 1895. évi szeptember hó 30-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892 évi XXIX. t. cz. szerinti eljárás és az ennek

folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889 évi XXXVIII. t. cz. 16-ik §. alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz 6 hónap alatt, vagyis 1895 évi szeptember hó 30-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármiféle igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvénye-

síthatik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogok szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kovácsna, 1895. évi január 23-án.

A kir. járásbiróság, mint tklvi hatóság.

3—3 Csia Béla, kir. albiró.

EGY TANULÓ

lapunk kiadóhivatalában

felvétetik

ÚJ ÜZLETNYITÁS!

Alólirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Kézdi-Vásárhelyt, a Czecz Márton bejárata alatti utcában

szabó-üzletet

nyitottam.

Tíz évi nagyobb városokban szerzett tapasztalaim után, azon helyzetben vagyok, hogy e szakba vágó izléses, a mai kor igényeinek megfelelő munkákat elvállalok, s azt pontosan eszközölm.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Kovács Lajos,
szabó-mester.

MAGYARORSZÁG.

TELJESEN FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos **Holló Lajos dr.**, országgyűlési képviselő.

REGGEL az ország legtavolabb eső részeiben is már az olvasó kezében van.

A Magyarország politikai, közgazdasági és társadalmi tudósításai az összes lapokat megelőzi.

A Magyarországból a közönség már kora reggel olvashatja az országgyűlés tárgyalásait kimerítő alakban, az aznapi összes külső és belföldi eseményeket, kimerítő tőzsdei tudósításokat stb. stb.

A Magyarország eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és önállóságáért, és szembe száll minden korrupcióval és közéletünket minden visszaéléstől megtisztítani törekszik.

A Magyarország független minden hatalomtól, minden magán-érdektől, senkinek alárendelve nincs, s így álláspontját nyíltan és egyenesen mondhatja ki bármivel szemben.

A Magyarország ezen törekvéseiben a közönség részéről már eddig is nagy támogatásban részesül, s így mint a nyilvánosság és a közérdek organuma folytonosan fejlődve és megerősödve áll jövőben is a közönség szolgálatára.

A „Magyarország” előfizetési ára:

SZERKESZTŐSÉG:
VIII. ker.,
Fbg Sándor-utca
2. sz.

Egész évre . . . 14 frt — kr.
Félévre . . . 7 — —
Negyedévre . . . 3 — 50
Egy hónapra . . . 1 — 20

KIADÓHIVATAL:
IV. ker.,
Rostély-utca
2. sz.

„Ne végy kovácstól szemet!” tartja egy régi közmondás.

Csak oly nagy üzlet, mint az enyém, mely első kézből beszerzett óriási árutömeget tart raktáron, nyújthatja a vevőnek a legnagyobb előnyöket.

Magán vásárlóknak igen szép minták ingyen és bármentve.

Szabóknak eddig nem létezett dus választéku mintakönyvek bérmentlenül.

R U H A S Z Ö V E T E K :

Peruvien és dosking a magas klerus, szabályszerű kelmék egyenruhának hivatalnokok, hadastyanok, tűzoltók, tornázók és urasági alkalmazottak részére; valamint posztók biliárd és játékasztalok, továbbá kocsilések és bélésekre.

Legnagyobb raktára stíriai, karinthiai, tiroli, stb. lodenszöveteknek uri és női öltönyökhöz eredeti gyári áron és olydus választékban, a minőt a legfokozottabb verseny sem nyújthat.

Legnagyobb választéka finom és tartós női kendőkhöz a legdivatosabb színekben. Mosószövetek, uti plaidok 4—14 frtig. Továbbá: **HOZZÁVALÓK** (mint ujjabélések, gombok, tűk, ezérna stb. stb.)

Értékes, szolid, tartós, tiszta gyapjú kelmék és nem ócska rongyok, melyeket megvarratni is alig érdemes.

K A P H A T Ó K :

STIKAROFKY J.-nél Brünnben.

Legnagyobb gyári szövetraktár fél millió forint értékben.

— Árak szétküldése csak utánvétel mellett. —

Óvás! Ügynökök és házalók az ő silány áruikat Stikarofsky-féle áru gyanánt szokták kínálni. Hogy a t. közönség a tévedésektől megkíméltesse, ezennel kijelentem, miszerint én oly egyéneknek semmiféle feltételek mellett árukat nem adok.

5—20

SCHISSER PÁL

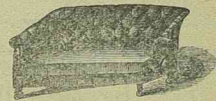
NAGY KÁRPITOS-BUTORRAKTÁRABAN

Kézdí-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkáltruganyos szalon-butorok minden minőségben; 100 forintól feljebb ezenkívül faragott és hajlitott faszékek, függönytartók, tükrök, pipereasztalok, képek oly árban kaphatók, mely fölöslegessé teszi a Brassóban való bevásárlást.

Megbízható egyének részletfizetésre is vásárolhatnak.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(14) 10—

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában
felvétetnek.

RÉVAI TESTVÉREK kiadása

Kapható minden könyvkereskedésben.

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása

mindenki által beszerezhető minden anyagi meg-
erősítés nélkül azáltal, hogy e tekintélyes
könyvtár

3 frtnyi havi részletfizetés

mellett szállítjuk.

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI
megjelenik 100 kötetben,
2000 íven, erős papíron, nyolczadkrét alakban, diszkötésben

Diszkötésben

250 frt.

Havi részlet

csak **3 frt.**

Összesen 100 kötet fog megjelenni

Kötetenként átlag 20 ívvel. Félévenként 10 kötet jelenik

meg és küldetik meg egyszerre.

Gyűjtőknek valamint mindazoknak, kik e kiadás érdekében fáradoznak husz rendelés után egy diszkötésű 250 frt értékű tisztelet-példányt, egyes rendelések után készpénz-jutalékot fizetünk. — Gyűjtőiknek ingyen adatnak.

Kötésünk által, melyet e díszes gyűjteményhez külön magyar stíli rajz alapján készítettünk, e gyűjtemény a könyvtár díszévé válik.

RENDELŐ-LAP RÉVAI TESTVÉREK * * * KÖNYVKERESKEDÉSÉNEK

Budapest, Váci-utca 1. szám.

Ezennel megrendelem jelen előrajz alapján

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadását

100 kötetben 2000 íven, — 100 vászondiszkötésben 250 frtért.

100 füzött kötésben 200 frtért.

(Fizetendő Budapest.)

a) Kötelezem magamat a rendelés keltétől kezdődő egy-
másutáni havi 3 frtos részletfizetéseket a fenti cégnek mind-
addig fizetni, míg a teljes mű ára törlesztve nincs.
b) Kötelezem magamat félévenként 10—10 kötetet 25
frtnyi utánvételt átvenni.

Egyszersmind tudomásul veszem, hogy félévenként 10—10 kötet,
évenként tehát összesen 20 kötet fog megjelenni és nekem két esop-
portban megküldetni.

A részletfizetések be nem tartásakor a részletfizetési kedvezmény
megszűnik.

Kölet :

Lakhely :

Név :

Állás :

E rendelőlapon tessék levágni és sajátkezű
aláírásával ellátva hozni a kiadót.

Jókai Mór összes művei

nemzeti kiadása

100 kötet ára :

fűzve 200, diszköt. 250 frt

Páratlan alkalmat nyújt egy egész könyvtár megvásárlására. Magánosok,
iskolák, egyesületek, intézetek

havi 3 frtos részletfizetéssel

alapját vehetik privát, iskolai, intézeti, vagy egyesületi könyvtáraknak.

Az egész ország óhaja volt, hogy Jókai összes művei egyöntetű szép ki-
adásban gazdagoknak és szegényeknek hozzáférhetővé legyen. Mi megadjuk a
kedvező feltételek nyújtása által ezen közkívánat teljesülésének lehetőségét.
Jókai közkinésévé lesz az egész nemzetnek a nemzeti kiadás által.

Csekély havi részletek mellett minden könyvkereskedésnél kapható.

Kézdí-Vásárhely ifj. Janesó Mózes könyvnyomdája.